Hamar kommune

Årsplan for Ajer barnehage 2025-2026

Innhold

1 Kommunens mål for barnehagene 2
2 Om barnehagen 3
3 Tilvenning 3
4 Omsorg 4
5 Lek 6
6 Danning 7
7 Læring 7
8 Vennskap og inkludering 8
9 Kommunikasjon og språk 9
10 Realfag 9
11 Bærekraftig utvikling 11
12 Livsmestring og helse 12
13 Digital kompetanse 12
14 Medvirkning 13
15 Overgang barnehage og skole 14
16 Tidlig innsats - «Laget rundt barnet» 14
17 Planlegging, vurdering og dokumentasjon 15

Hamar kommune

1 Kommunens mål for barnehagene

Vet du at et lite menneske utvikler seg og lærer mer i løpet av de første sju årene av sitt liv, enn det gjør resten av livet?

Selv om barnehagene i løpet av året har merkedager og fester, så er det det alt det som barna opplever i hverdagen, som setter de mest dominerende sporene.

I barnehagene våre får barna gode hverdagsopplevelser med hverandre og med omsorgsfulle og engasjerte voksne. De opplever tid til nærhet, undring og lek, de lærer om verden og seg selv. Hvert eneste lille øyeblikk kan være utgangspunkt for kjempestore gleder eller bunnløse sorger.

Latteren er sjelden langt unna, og med humor og innlevelse, klarer vi det meste. Opplevelser, prat og undring sammen blir starten på gode relasjoner og trygghet i hverdagen. Og hverdagen vår starter og avslutter med kontakt med barnas foreldre. Sammen vil vi gjøre barnehagedagen og hverdagene best mulig for barna.

Det er flest hverdager i barnehagen - som ellers i livet.

«Trygg, lekende og lærende» er vår felles visjon.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Hamar kommunes felles målsetninger for barnehagene:

> Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som forebygger mobbing og andre krenkelser.

> Barnehagebarn skal møte autoritative ansatte, med evne til å skape gode relasjoner. «Alltid større, sterkere, klokere og god!»

> Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling, danning og læring.

> Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter, samt god realfagskompetanse gjennom lek i trygge omgivelser.

> Barnehagebarn skal utvikle forståelse for bærekraftig utvikling gjennom erfaringer med naturen, gjenbruk og omsorg for miljøet.

2 Om barnehagen

Barnehagen eies og drives av Hamar kommune. Ajer barnehage åpnet i 1981. I nyere tid er barnehagen oppgradert og påbygget med flott vognrom. Uteområdet er frodig og naturlig kupert, og vi har store rom for aktivitet av alle slag innendørs. Barnehagen ligger midt i et skolemiljø, der Ajer ungdomsskole, Hamar katedralskole og Hamar Naturskole er de nærmeste naboene.

Ajer barnehage er en 3 avdelings barnehage, som er godkjent for 47 barn i alderen 1-6 år. Vi er fleksible i forhold til organiseringen av barnegruppene. Sammensetningen kan variere fra år til år. Barn som søker barnehageplass, har de siste årene blitt yngre og yngre og dette må vi ta hensyn til. Alder og funksjonsnivå medvirker på inndeling av avdelinger. Utstyr og innhold tilpasses etter barnegruppene. Avdelingene heter Knøttene, Grashoppa og Marihøna. I år er barnehagen organisert på følgende måte: Knøttene 1-2 år, Grashoppa 2-4 år og Marihøna 3-5 år.

Vårt arbeidsmotto i Ajer barnehage er: «Klart vi kan!»

Bak vårt motto ligger verdisynet vårt med mål om alle individer med sine unikheter, i et rikt felleskap. Mottoet peker tilbake på barnesynet vårt, samarbeidet med foreldre og mellom oss i personalet for å skape et autoritativt klima i Ajer barnehage. Vi har fokus på mestringstro og vi ønsker å løfte barnas medvirkning gjennom denne. Arbeidsmottoet ble utarbeidet i august 2024 av hele personalet.

På fanen vår står det: «Ajer barnehage skal være et sted hvor hver og en er noe spesielt og hvor vi kan få frem det beste i alle!» Vi ønsker ikke å bytte ut den fine håndlagde fanen vår. Budskapet ligger som grunnsteinen i vårt nye arbeidsmotto.

Barnehagens satsingsområder for 2025/2026:

- Kompetanseløftet for inkluderende barnehagemiljø
- Fysisk aktivitet
- Språk

Barnehagen er sertifisert som Miljøfyrtårn virksomhet.

Vi bruker Visma foresatt som kommunikasjons verktøy mellom foreldrene og barnehagen.

Åpningstidene er 07.00- 16.30

3 Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen, samt overganger innad i barnehagen.

Se «Plan for tilvenning i barnehagen», ligger på TEAMS.
Se «støttemateriell fra rammeplanen»

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Besøksdager i juni for nye barn, slik at barna skal få mulighet til å bli kjent med barnehagen før de starter til høsten.
- Støtte oss på tilknytningsteori og forskning som Trygghetssirkelen (COS) og «Liten i barnehagen» forskning av May Britt Drugli m.fl.
- Viktig informasjon om barnehagen og avdelingen gis til foresatte på besøksdagen. Informasjonshefte sendes ut når man takker ja til plassen.
- Overgangsrutiner mellom avdelinger i barnehagen for de som skal bytte avdeling innad.
- Oppstartsamtale med alle nye foresatte første tiden etter oppstart.

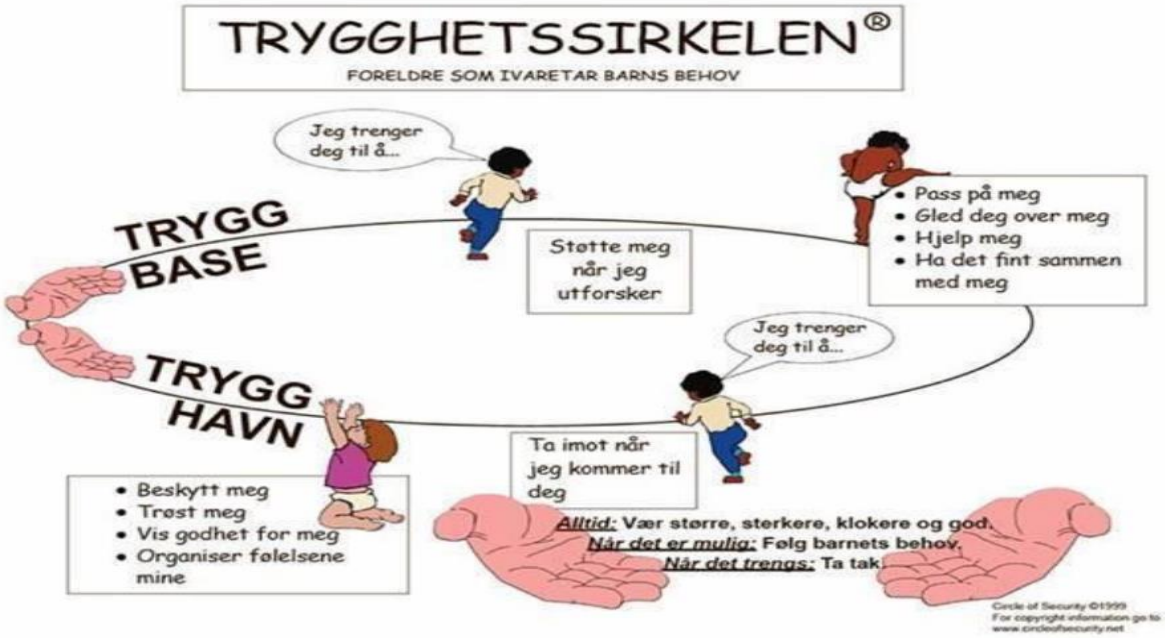

4 Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Se «støttemateriell fra rammeplanen»

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Barnehageansatte skal ha kompetanse på Trygghetsirkelen og handle ut fra denne.
- Personalet inntar «Autoritativ voksenrolle». (høye på varme og høye på krav)
- De ansatte skal arbeide med å skape trygge og gode relasjoner mellom ansatt-barn og barn-barn.
- Personalet skaper et trygt og godt barnehagemiljø for barna ved å ha fokus på både barnets og gruppens behov, samt være bevisste egne holdninger.
- Vi bruker ulike observasjonsverktøy for å sikre at alle barna blir sett. Vi observerer barnas egen opplevelse av tilbudet og har tett samarbeid med foreldre.
- Vi veileder barn med selvregulering av følelser, møte motgang med vekt på mestring.
- Vi er oppmerksomme på de stille, forsiktige barna.

5 Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas lek og læring.

Barnehagen skal ha et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.

Se «Støttemateriell til Rammeplanen.»

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi leker i smågrupper for å gi barna felles opplevelser gjennom ulike typer lek. Personalet er aktivt deltagende, men på barnas premisser.
- Personalet er aktivt opptatt av barnas medvirkning for å utvide lekkompetansen og stimulere til lek gjennom temaarbeid.
- Lekemateriell skal være tilgjengelig for barna og stå mest mulig i barnas høyde for å stimulere til fantasi og kreativitet. Vi ønsker økt bruk av udefinerbart lekemateriale for å stimulere fantasi og kreativitet.
- Vi bruker fantasilek, rollelek, regellek, kroppsspråk og humor for å utvikle språk, sosiale ferdigheter og sosial kompetanse.
- Vi vektlegger tid til den frie leken og frie aktiviteter som en viktig læringsarena for alle barna, der voksne er aktive støttespillere, både observerende og deltagende.
- Personalet skal være oppmerksomme på «rommet som den 3. pedagog».

Hamar kommune

6 Danning

Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna utvikler positiv selvfølelse.

Barnehagen skal legge til rette for at barna utvikler evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet.
Se støttemateriell fra rammeplanen f.eks: «refleksjon rundt kjønn og likestilling» og «se film om filosofi»

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet viser interesse for og respekterer barnas meninger og opplevelser.
- Vi gir positive tilbakemeldinger på barnas ideer og deres forslag til endringer.
- Vi har fokus på selvregulering for å skape robuste barn med evne til god livsmestring.
- Ansatte i barnehagen skal være bevisst sin oppgave som gode rollemodeller for barna til enhver tid gjennom dagen.

7 Læring

Barnehagen skal oppleves som et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.

Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner i et inkluderende læringsmiljø.
Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.
Se barnehagens progresjonsplan.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet legger til rette for at barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.
- Fokus på gode rutinesituasjoner, der vi benytter pedagogisk analyse for kvalitetssikring.
- Vi arbeider temabasert basert på barnas medvirkning.
- Barnehagen bruker pedagogisk dokumentasjon som metode i barnas læringsprosesser.
- Vi bruker lek, aktiviteter og rutinesituasjoner som arena for læring i barnehagen.
- Vi tilpasser lek og aktiviteter slik at ethvert barn skal ha mulighet til å utvikle seg på sitt eget nivå.
- Benytter progresjonsplan som grunnlag for planlegging.
- Vi arbeider i mindre grupper for inkludering og tilrettelegging.

8 Vennskap og inkludering

Barnehagen skal arbeide forebyggende og systematisk for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle voksne i barnehagen har plikt til å følge med, undersøke, gripe inn, varsle og sikre at tiltak settes inn når det er mistanke om eller kjennskap til krenkelser.

I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, samt få venner og bidra i et sosialt fellesskap.

Se «Plan for trygt og godt barnehagemiljø». fra Hamar kommune
«inkluderende fellesskap» fra UDIR
«trivselsveileder» fra UDIR
Se barnehagens egen plan for utviklingsarbeid (Kompetanseløftet).

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Barna skal møtes med empati og støtte for sine interesser og behov. Vi «tuner»oss inn på barnet.
- Barnehagen skal etablere et godt samarbeid med de foresatte og samarbeide om relasjonsbygging.
- Vi støtter barna i konflikthåndtering og veileder barna i å finne metoder for å løse konflikten. Vi arbeider for å fremme innenforskap og hindre utenforskap.
- Ansatte har fokus på egne holdninger og bevisste på sin væremåte i arbeidet med barn, foreldre og mellom kollegaer
- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill, invitere barna til samhandling i fellesskap, bidra til at alle opplever å få leke med andre og oppleve vennskap.
- Vi gjør barna kjent med ulike følelsesuttrykk som glede, sinne, redsel og tristhet gjennom bruk av konkreter, samtaler og historier. Alle følelser er lov!
- Autoritativ voksenrolle og klima

9 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.

Barnehagen skal bidra til at barna bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling.

Se støttemateriell i rammeplanen.
Husk «Kompetansepakke – Språkstimulerende læringsmiljø KFL» - ligger i Teams.
«Dette vet vi om barnehagen: språkstimulerende læringsmiljøer» - Thomas Nordahl m.fl, bok vi har i barnehagen.
Se evt. lokal plan for bruk av tilskudd for å styrke den norskspråklige utviklingen for minoritetsspråklige barn.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet ser på all atferd og alle uttrykk som en form for kommunikasjon.
- Vi ser på språk som en ressurs, og vi leker oss med andre morsmål. Her ønsker vi tettere samarbeid med foreldre som kan bidra med tips om fortellinger fra andre kulturer og for eksempel tall på andre språk enn norsk, samisk og engelsk.
- Vi oppmuntrer barna til å uttrykke sine ønsker, forventninger og meninger ved å stille åpne og utdypende spørsmål og gi barna responstid.
- Vi skal være bevisste språkmodeller som utvider barnas ordforråd, ved å oppfordre til å fortelle om noe som har skjedd i for eller fremtid. I går spiste jeg laks osv…
- Fokus på variert og stimulerende lekemiljø bidrar til økt språkstimulering
- Bruke Språkverkstedet, et materiell for språkstimulering.
- Benytte TRAS hvis det er hensiktsmessig i samarbeid med foreldrene.
- Visuell språkstøtte på avdelinger
- Fokus på arbeid med litteratur, rim, lyrikk, lesing, lekeskriving, billedbøker, sang og eventyr.

10 Realfag

Hamar kommune er realfagskommune. Kommunen ønsker gjennom en felles realfagssatsing å utvikle det systematiske arbeidet med realfag i hele læringsløpet fra barnehagen og videre oppover i skolen.

Barnehagen skal gi barna opplevelser, erfaringer og kunnskaper med realfag.

Se "Plakat - Hva tenkte du nå?"
«Tidlig innsats for god matematikklæring» - ligger i Teams.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet bruker matematiske og faglige begreper tilpasset barnas alder i lekaktiviteter og hverdagssituasjoner.
- Barna skal få leke og eksperimentere med tall, mengde og telling, og få bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.
- Alle 3 åringer i Hamar kommune skal gjennomgå Hent-N for å kartlegge forståelse og kobling mellom antall og telling. En lekbasert øvelse. Vi setter inn lekbaserte tiltak for å forebygge dyskalkuli, matematikkvansker.
- Samarbeid med Hamar Naturskole, i tillegg til egne prosjekter.
- Små forskerprosjekt på hver avdeling.
- Vi bruker progresjonsplan aktivt ved planlegging av aktiviteter.

1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10

11 Bærekraftig utvikling

Alle barnehagene i Hamar kommune er miljøtårnsertifiserte.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.
Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Se støttemateriell fra rammeplanen.
Se barnehagens miljøfyrtårn policy/miljøpedagogiske plan – ligger i Teams.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Bruke uterommet med respekt og med hensyn til alt levende.
- Fokus på kildesortering.
- Faste turdager i all slags vær i alle årstider.
- Benytte ressursene som grønnsakshagen og bærbuskene gir oss.
- Fuglebrett/mater, vi mater fugler og ekorn med egnet fòr sammen med barna.
- Benytte gjenbruksmaterialer og naturmaterialer i stor grad gjennom formingsaktivteter og lek.
- Delta på aktiviteter i regi av Hamar Naturskole og benytte området ofte som vi får lov til som nærmeste nabo.

12 Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.

Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.
Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Se støttemateriell fra Rammeplanen.
«Bra mat i barnehagen» og «Mat og måltider i barnehagen» (Helsedirektoratet)
«Matjungelen» og «Plan for et trygt og godt barnehagemiljø. (Hamar kommune)
«Psykisk helse i barnehagen- forstå hvordan det er inni meg når jeg er ute av meg.» (Pedlex)

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har fokus på selvregulering av følelser og autoritativ voksenrolle.
- Vi skal la barna bli kjent med egne og andres følelser ved hjelp av bøker, samtaler, rollespill og andre verktøy.
- Husk fokus: Barn er ikke vanskelige, men de kan ha det vanskelig!
- Alle ansatte skal tilrettelegge og tilpasse for fysisk aktivitet for alle barn hver dag.
- Alle avdelinger sørger for at barna har et sted å trekke seg tilbake til, for å kunne hvile og lade.
- Vi skal lære barna å mestre motgang og medgang i hverdagen, dette gjør vi gjennom veiledning i daglige samspillsituasjoner.
- Vi følger forskrift fra Helsedirektoratet. Barnehagen velger grove kornvarer. Vi serverer også havregryn, grøt eller annen varmmat hver uke. Barnehagen skal tilby et utvalg av grønt og melk til alle lunsjmåltider vi serverer. Målet er å oppmuntre til at barn smaker på forskjellige matvarer, og blir nysgjerrige på ulike smaker.
- Vi skal ha fokus på matglede, bidra til gode samtaler og trygge relasjoner.
- Vi skal ha fokus på lek og å ha det gøy!

Hamar kommune

13 Digital kompetanse

Barnehagen skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer, samt utjevne sosiale forskjeller.

Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi er bevisste i forhold til nettvett og formidler dette til barna. Barn må godkjenne hvilke bilder som blir benyttet hvis vi skal henge noe opp der alle kan se.
- Vi benytter Ipad med pedagogiske aktiviteter som eks. Salaby eller som oppslagsverk.
- Vi følger Helsedirektoratets anbefaling om ingen skjermbruk med hensyn til de minste barna (0-2).
- For de eldste barna benytter vi Bee-boot til koding, digitale mikroskop, og lar barn få erfaring med å ta egne bilder for fotoutstilling.

14 Medvirkning

Barn skal ut fra individuelle forutsetninger og behov delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal ha en praksis som kjennetegnes av at personalet aktivt etterspør barns egen opplevelse av å være inkludert i fellesskapet.

Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Se støttemateriell fra Rammeplanen

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi er nærværende og deltakende i barnas aktiviteter og inviterer til gode lekemiljø ute og inne.
- Vi lytter til og tar barnas stemme på alvor. Vi har barnesamtaler her- og nå i lek, rutine og hverdagssituasjoner.
- Vi har barnesamtaler med de eldste barna systematisk for evaluering og medvirkning.
- Vi tilpasser hverdagen ut fra barnas og barnegruppens interesser og behov.
- Vi benytter pedagogisk analyse for å ivareta individ, aktør og systemperspektivet. Vi reflekterer over egen praksis.

15 Overgang barnehage og skole

Alle barn skal i løpet av sin tid i barnehagen få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel - uavhengig av sine forutsetninger.

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole.

Se «Overgang barnehage, skole og SFO». (Hamar kommune – egen gruppe på Teams)

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi følger Plan for overgang barnehage, skole og sfo i Hamar Kommune
- Barnehagen har et eget pedagogisk opplegg for skolestarteren med fokus på en trygg og god overgang fra barnehage til skole.
- Vi benytter Skrivedans som overgangsobjekt i tråd med Plan for overgang.
- Vi avholder foreldresamtaler høst og vår som kan bidra til at barna opplever at det er et godt samarbeid mellom foreldre og barnehage.
- Skolestarterne får besøke nærskolen i forkant.

16 Tidlig innsats - «Laget rundt barnet»

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov

Barnehagens innhold skal formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger.

Se «Handlingshjulet» ny høst 2025
Se «Sjekkliste- allmennpedagogiske tiltak i barnehagen» - ligger i Teams
Se «2-årskontakt» for Hamar kommune – ligger i Teams

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi arbeider kontinuerlig med relasjonsarbeid gjennom autoritativ voksenrolle.
- Tett dialog med foreldre.
- Vi benytter dagtavler for å gi visuell støtte for rutiner og overganger.
- Bruk av pedagogisk analyse.
- Arbeid gjennom Kompetanseløftet.
- Vi organiserer barna inn i smågrupper.
- Vi observerer og kartlegger i forhold til barns trivsel, relasjon, lek og mestring.
- Vi samarbeider med helsestasjon, PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste), Barnevern.
- Barnehagen gjennomfører 2- års kontakt på alle barn i alderen mellom 1 år og 12 måneder og 2 år og 2 måneder.

17 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.

Se "Støttemateriell til rammeplanen"

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har 6 planleggingsdager hvert barnehageår der vi benytter tid til utviklingsarbeid, kompetanseheving, planer og evaluering med skalavurderinger.
- Alle pedagoger har planleggingstid innenfor arbeidstiden og benytter årsplan/ progresjonsplan i planlegging av aktiviteter.
- Avdelingsmøter blir avholdt hver uke. Lederteamet har møte ca hver uke. Personalmøte 1 g. pr. mnd. Kommunalt styrermøte ca. 2g. pr. mnd.
- Benytter pedagogisk analyse.
- Dokumentasjon med månedsbrev som viser evaluering og innhold for kommende måned.
- Dokumentasjon via Visma med bilder og kommunikasjon/beskjeder med foreldre.

Fastsatt av Samarbeidsutvalget i Ajer barnehage: 29.09.25

Barnehagens styrer: Bente J. Ottersen Haug

Foto: Lene Ramona Hansen